

'Vader hunkerde naar de dood'

Vrijwel direct na de euthanasie van haar vader, eind 1998, begon de Veghelse Marianne Peters (36) met het opschrijven van haar ervaringen. Resultaat is de geboorte van een boek: *Dag Pa*. Over de machteloosheid in het leven en de controle over het sterven.

Door René van Sijes

„Vier jaar heb ik met mijn vader in de kast gezeten”, zegt Marianne Peters, wijzend naar de kast in de woonkamer. „Daar staat mijn computer. In die kleine ruimte schreef ik het hele verhaal van me af, als een soort verwerkingsproces. In stilte vertrouwde ik alles toe aan het papier. Eng om dan nu het boek te publiceren. Iedereen kan het lezen, dat voelt heel kwetsbaar.”
„De eerste uitgever die ik be-

naderde, wilde het boek graag uitgeven, maar alleen in aangepaste vorm. Kwam erop neer dat alles smeugiger moest, met meer emotie. Ik zag dat echt niet zitten. Gelukkig maar, want de uiteindelijke uitgever heeft helemaal niks veranderd, alleen wat taalkundige aanpassingen verricht. Het verhaal moest authentiek blijven, vonden ze daar.”
In het boek beschrijft ze het complete ziekteverloop. „In

augustus '97 ging mijn vader met pijnklachten naar de huisarts. De uroloog ontdekte later een grote tumor: prostaatcancer. Al vrij snel besloot mijn vader, in overleg met moeder, dat hij euthanasie wilde als de pijn ondraaglijk zou worden. Dat moment was er zestien maanden later, op 24 december, om drie uur 's middags.”

„Vier dagen voor zijn dood kondigde mijn vader het moment aan. Die laatste dagen hebben we afscheid genomen: mijn moeder, twee broers, mijn zus en ik. Op die laatste dag arriveerde de arts om vijf voor drie met een setje van twee spuitjes. Eén met een narcosemiddel en één om de hartspier stil te leggen. Met een hunkerende blik keek mijn vader naar de arts, zo'n honger had hij naar de

• Marianne Pepers uit Veghel heeft een boek geschreven over de euthanasie van haar vader. Fotobureau Van Assendelft/Jeroen Appels

dood. Het betekende immers het einde van een lange lijdensweg. Tegen mijn moeder sprak hij zijn laatste woorden: 'Dag schat'. Om vijf over drie was hij dood.”

„Eigenlijk verliep alles perfect, het was een schoolvoorbeeld van een geslaagde euthanasie. Na zijn overlijden moest een tweede arts komen kijken of alles volgens de regels was verlopen. Vervolgens werd de officier van justitie op de hoogte gebracht. Deze moest goedkeuring verlenen om het lijk vrij te geven. Dat alles heeft zo'n drie uur geduurd. En al die tijd lag mijn vader daar levenloos in huis.

Heel raar is dat.” „Ik praat er nu vrij nuchter over. Toch kan ik sommige passages uit het boek nog altijd niet nalezen; het is me te emotioneel. Vooral mijn laatste momenten met hem, toen we om beurten even met hem alleen konden zijn. Ik had in die dagen amper geslapen, was bang dat er iets verkeerd zou gaan. Stel je raakt in paniek! Zulke dingen. Dat speelde allemaal door mijn hoofd. Uiteindelijk ging het allemaal heel goed.”

Bittere eind

De schrijfster: „Ik hoop ik dat mijn verhaal andere mensen kan helpen. Euthanasie is voor veel mensen toch heel onbekend. Dat gold ook voor mij toen ik in deze situatie belandde. Ik kon mezelf maar niet voorstellen dat iemand zijn leven zou willen beëindigen. Je blijft toch zeker vechten tot het bittere eind? Ik heb dan ook heel lang gedacht dat mijn vader uiteindelijk geen euthanasie zou laten plegen. Dat maakte het draaglijker.”

„Mijn ouders hebben nooit met kennissen gesproken over de euthanasie van pa. Veel katholieken vinden toch dat mensen zich op die manier onttrekken aan het plan dat God voor hen heeft bedacht. Toen ik het boek aan mijn moeder liet lezen, was ik dan ook bang dat ze het helemaal niks zou vinden. Maar dat pakte anders uit: ze liet het rondgaan in haar kennissenkring, deed zo uiteindelijk toch haar verhaal. Bovendien waren de reacties van de omgeving heel positief. Mensen toonden begrip. Dat was echt de kroon op mijn werk. Zonder toestemming van mijn moeder zou ik het boek ook nooit hebben gepubliceerd.”

De presentatie van 'Dag Pa' is komende zaterdag voor genodigden bij Boekhandel Bek in Veghel. Hierbij aanwezig is onder meer directeur Rob Jonquière van de Nederlandse Vereniging voor een Vrijwillig Levens einde (NVVE). Vanaf maandag 29 september ligt het boek à 15 euro in de winkel. Oplage: 1.200 stuks. Uitgeverij: Libra & Libris te Amsterdam. ISBN-nummer: 90-808150-1-2.